

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 12.12.2006
KOM(2006) 791 lopullinen

2006/0277 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON DIREKTIIVI

**niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa, mutta eivät ole sen kansalaisia,
Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista
yksityiskohtaisista säännöistä 6 päivänä joulukuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin
93/109/EY muuttamisesta**

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

EY:n perustamissopimuksessa vahvistettujen unionin kansalaisuutta koskevien oikeuksien mukaan jokaisella unionin kansalaisella on äänioikeus ja vaalikelpoisuus Euroopan parlamentin vaaleissa siinä jäsenvaltiossa, jossa hän asuu mutta jonka kansalainen hän ei ole, samoin edellytyksin kuin tuon jäsenvaltion omilla kansalaisilla. EU-kansalaisen oikeudesta äänestää ja asettua ehdokkaaksi jäsenvaltiossa, jonka kansalainen hän ei ole, säädetään direktiivissä 93/109/EY.¹ Äänestäminen on kansalaisen perusoikeus ja velvollisuus; kukaan ei voi kuitenkaan äänestää useammin kuin kerran eikä olla ehdokkaana useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa samoissa Euroopan parlamentin vaaleissa (4 artikla).

Direktiivissä 93/109/EY säädetään kahdesta keinosta, joilla estetään äänestäminen tai asettuminen ehdokkaaksi useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa samoissa vaaleissa. Muun EU-maan kansalaisen on ensinnäkin tehtävä muodollinen ilmoitus siitä, että hän äänestää tai asettuu ehdokkaaksi ainoastaan asuinvaltiossaan (9 ja 10 artikla). Toiseksi jäsenvaltioiden on vaihdettava tietoja muiden jäsenvaltioiden kansalaisista, jotka merkitään vaaliluetteloon tai jotka asettuvat ehdokkaaksi. Kotivaltio toteuttaa asuinvaltiolta saamiensa tietojen perusteella asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sen kansalaiset eivät äänestä eivätkä asetu ehdokkaaksi useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa (13 artikla). Tätä varten on perustettu jäsenvaltioiden välinen tietojenvaihtojärjestelmä. Komissio ja jäsenvaltiot ovat sopineet epävirallisesti tietojenvaihtojärjestelmää koskevista käytänteistä. Jäsenvaltioilla ei ole kuitenkaan oikeudellista velvoitetta noudattaa niitä. Komissio ja jäsenvaltiot ovat järjestäneet useita kokouksia järjestelmän tehostamiseksi ja sen toiminnan sujuvoittamiseksi. Tästä huolimatta tietojenvaihtojärjestelmä on jäsenvaltioiden mielestä hallinnollisesti monimutkainen ja tehoton. Ongelmat johtuvat pääasiassa siitä, että jäsenvaltioiden kansallista vaalilainsäädäntöä ei ole yhdenmukaistettu.

Unionin kansalainen, joka on menettänyt vaalikelpoisuutensa joko asuinvaltionsa tai kotivaltionsa lain nojalla, ei saa käyttää tätä oikeutta myöskään asuinvaltiossaan Euroopan parlamentin vaaleissa (6 artiklan 1 kohta). Jos EU-kansalainen aikoo asettua ehdokkaaksi Euroopan parlamentin vaaleissa kotivaltionsa sijaan asuinvaltiossaan, hänen on direktiivin mukaan esitettävä kotivaltion toimivaltaisten hallintoviranomaisten antama todistus siitä, että hän ei ole menettänyt vaalikelpoisuuttaan tässä jäsenvaltiossa (10 artiklan 2 kohta). Unionin kansalaisen ehdokkuus hylätään, jollei hän voi esittää kyseistä todistusta (6 artiklan 2 kohta). Kyseisen velvoitteen vuoksi muiden EU-maiden kansalaisten on käytävä läpi raskas hallintomenettely pyrkien ehdokkaaksi asuinvaltiossaan. Tämä voi olla yksi syy siihen, että muiden EU-maiden kansalaisia on vähän ehdokkaina asuinvaltioissaan.

Komissio ehdottaa direktiiviin useita muutoksia, jotta EU-kansalaiset voivat käyttää helpommin vaalioikeuksiaan, mikä toivottavasti lisää vaaliaktiivisuutta.

¹ Niille unionin kansalaisille, jotka eivät ole asuinvaltionsa kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettu neuvoston direktiivi 93/109/EY.

Tämän ehdotuksen tavoitteena on poistaa puutteet nykyisestä järjestelmästä, jolla pyritään estämään äänestäminen tai asettuminen ehdokkaaksi useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa. Ensinnäkin korvataan tietojenvaihtoon liittyvä velvoite yksinkertaisemmillä toimenpiteillä, samalla kun otetaan käyttöön tarvittavat takeet ja pelotteet.

Toiseksi poistetaan asuinvaltiossa ehdokkaaksi asettuvilta muiden EU-maiden kansalaisilta velvollisuus osoittaa todistuksella, että heillä on oikeus asettua ehdokkaaksi. Kyseinen velvollisuus korvataan mainitsemalla asia muodollisessa ilmoituksessa, joka ehdokkaiden on toimitettava voimassa olevan direktiivin 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

1.2. Havaitut ongelmat

1.2.1. Tietojenvaihtojärjestelmä

Järjestelmässä on seuraavat keskeiset epäkohdat:

- Kotivaltiot eivät saa nykyisen järjestelmän puitteissa riittävästi tietoja, jotta henkilöt pystyttäisiin tunnistamaan kansallisista rekistereistä, eivätkä ne pysty toteuttamaan tarvittavia toimia estääkseen äänestämisen ja ehdokkaaksi asettumisen useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa.
- Tietoja ei ehditä käsittelemään, koska niiden lähettämislle ei ole yhteisesti sovittua määräaika.
- Tietojen siirtämisessä käytetään erilaisia välineitä (paperilomakkeet, levykkeet, CD-ROM -levyt jne.), mikä vaikeuttaa tietojen automatisoitua käsittelyä.
- Nimien translitteroinnissa on ongelmia silloin, kun kotivaltio ja asuinvaltio käyttävät eri kirjaimistoa.
- Järjestelmässä olevat puutteet ovat joissakin tapauksissa johtaneet siihen, että kansalaiselta on evätty oikeus äänestää sekä koti- että asuinvaltiossaan.

Suurin osa ongelmista johtuu jäsenvaltioiden soveltamien vaalijärjestelmien eroista ja liittyy tietojen käsittelyyn ja niiden kattavuuteen kansallisissa rekistereissä.

Virheiden mahdollisuutta on kasvattanut jyrkästi EU-kansalaisten aiempaa vilkkaampi liikkuminen unionin alueella ja EU:n laajentumisesta johtuva tietojenvaihdon lisääntyminen vuonna 1993 annetun direktiivin voimaantulon jälkeen. Ongelma pahenee seuraavan laajentumisen jälkeisessä 27 jäsenvaltion unionissa.

1.2.2. Ehdokkaaksi asettuessa esitettävä todistus

Nykyinen velvoite, jonka mukaan asuinvaltiossaan ehdokkaaksi Euroopan parlamentin vaaleissa pyrkivän muun EU-maan kansalaisen on toimitettava kotivaltion viranomaisten antama todistus vaalikelpoisuudesta, on vaikeuttanut kyseisten henkilöiden osallistumista vaaleihin. Todistusta on ollut vaikea saada ajoissa. Joissakin jäsenvaltioissa ei ole selvästi nimetty tai määritelty säädöksissä kansallista viranomaista, jolla on valtuudet antaa kyseinen todistus.

1.3. Voimassa olevat aiemmat säännökset

EY:n perustamissopimuksen 19 artiklan 2 kohta ja direktiivi 93/109/EY.

1.4. Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin

Tämän ehdotuksen tavoite on helpottaa EU-kansalaisten vaalioikeuksien käyttämistä, koska ne kuuluvat heidän keskeisiin oikeuksiinsa ja liittyvät oikeuteen liikkua vapaasti unionin alueella.

2. KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

2.1. Intressitahojen kuuleminen

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus vastaajista

Jäsenvaltioiden vaaliasiantuntijoiden kanssa järjestettiin useita kokouksia. Lisäksi komissio pyysi jäsenvaltioita toimittamaan tilastotietoja ja laadullisia tietoja vuoden 2004 vaaleista sekä direktiivin täytäntöönpanosta.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Lähes kaikki jäsenvaltiot ovat sitä mieltä, että tietojenjärjestelmä on puutteellinen ja tehoton useiden syiden vuoksi.

Tässä ehdotuksessa otetaan huomioon jäsenvaltioiden selvän enemmistön antamat vastaukset ehdottamalla, että jäsenvaltioilta poistetaan velvoite vaihtaa tietoja ennen vaaleja.

Ehdotuksessa otetaan myös huomioon joidenkin jäsenvaltioiden kriittinen suhtautuminen hankalaan hallintomenettelyyn, jota sovelletaan ehdokkaisiin näiden toimittaessa ehdokkuushakemuksen.

Vaikutusten arvioinnin aikana tehdyt haastattelut muualla kuin kotivaltiossaan ehdokkaaksi asettuneiden EU-maiden kansalaisten kanssa ovat vahvistaneet sen tosiasian, että ehdokkailla on vaikeuksia saada yhteys todistuksen toimittavaan kotivaltion toimivaltaiseen viranomaiseen sekä saada toimivaltainen viranomainen toimittamaan kyseinen todistus. Muiden EU-maiden kansalaisilla on joskus vaikeuksia saada ajoissa todistusta, joka osoittaa heidän olevan vaalikelpoisia kotivaltiossa.

2.2. Asiantuntijatiedon käyttö

Vaikutusten arvioinnissa käytettävät tiedot keräsi ulkopuolinen konsultti GHK Consulting Ltd, jonka kanssa tehtiin sopimus ehdotuspyynnön perusteella.

2.3. Vaikutusten arviointi

2.3.1. Tietojenvaihtojärjestelmä

Tietojenvaihtojärjestelmän tehokkuutta ei voida arvioida asianmukaisesti, koska järjestelmä ei tuota välitöntä tietoa siitä, kuinka monet äänestävät tai asettuvat ehdokkaaksi useammin kuin kerran samoissa vaaleissa. Jäsenvaltioissa tehdyt tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, että useammin kuin kerran samoissa Euroopan parlamentin vaaleissa äänestäviä on erittäin vähän.

Vaikutusten arvioinnin yhteydessä on harkittu useita vaihtoehtoja, joista seuraavia pidetään tehokkaimpina pyrittäessä estämään yritykset äänestää useammin kuin kerran:

2.3.1.1. Ei muutoksia

Nykyisen tietojenvaihtojärjestelmän säilyttäminen pitkittäisi jo havaittuja ongelmia. Järjestelmän epäkohdat johtaisivat jatkossakin siihen, että joiltakin kansalaisilta evätään äänioikeus sekä koti- että asuinvaltiossaan.

2.3.1.2. Kumotaan nykyinen tietojenvaihtojärjestelmä, mutta jäsenvaltiossa asuvan muun EU-maan kansalaisen on edelleen tehtävä ilmoitus siitä, että hän ei äänestä eikä asetu ehdokkaaksi useammin kuin kerran samoissa Euroopan parlamentin vaaleissa; velvoitetaan jäsenvaltiot määräämään asianmukaisia seuraamuksia useampaan kertaan äänestämisestä ja ehdokkaaksi asettumisesta, ja lisätään kansalaisten tietoisuutta seuraamuksista; velvoitetaan jäsenvaltiot tarkistamaan jälkikäteen, minkä verran useamman kerran äänestämistä ja ehdokkaaksi asettumista todellisuudessa esiintyy.

Seuraamukset toimivat tehokkaampana pelotteena, jos EU-kansalaiset tietävät syyllistyneensä rikokseen äänestäessään useammin kuin kerran samoissa vaaleissa. Jälkikäteen tarkistamalla voitaisiin myös arvioida sitä, kuinka yleistä useammin kuin kerran äänestäminen ja ehdokkaaksi asettuminen on. Voimassa olevassa direktiivissä ei ole tätä koskevia säännöksiä.

2.3.1.3. Kehitetään nykyistä tietojenvaihtojärjestelmää: lähetetään vaihdettavat tiedot sellaisessa muodossa, että kaikki jäsenvaltiot pystyvät tunnistamaan kansalaisensa; määritetään tietojenvaihdolle yhteisesti sovittu määräaika; lähetetään kaikki tiedot sähköisesti yhdellä välineellä; otetaan käyttöön myös kreikkalainen ja kyrillinen kirjaimisto; velvoitetaan jäsenvaltiot ilmoittamaan kansalaisilleen hyvissä ajoin siitä, että heidät on poistettu vaaliluettelosta.

Järjestelmän täytäntöönpano jäsenvaltioissa perustuisi luultavasti komission päätökseen, joka tehdään komitologiamenettelyn mukaisesti.

2.3.1.4. Laaditaan EU:n yhteinen vaaliluettelo: tässä vaihtoehdossa kaikkien jäsenvaltioiden (Euroopan parlamentin vaaleja koskevat) vaaliluettelot yhdistetään yhdeksi koko EU:n kattavaksi vaaliluetteloksi. Tähän liittyen voitaisiin myös harkita sitä, että yhdenmukaistetaan kansallisten tietorekisterien käsittelymenetelmät ja niihin sisällytettävät tiedot; jäsenvaltioilla olisi pääsy vaaliluetteloiden tietoihin.

Tämä vaihtoehto edellyttäisi kansallisten vaalijärjestelmien yhdenmukaistamista, joka vaatisi ongelman merkitykseen nähden suhteettomia toimia. Lisäksi olisi muutettava (päättöksen 76/787/EHTY, ETY, Euratom) liitteenä olevaa vuoden 1976 säädöstä, jossa tämä osa vaalijärjestelyistä jätetään jäsenvaltioiden harkittavaksi.

Vaihtoehtojen arvioinnin ja vertailun perusteella komissio katsoo, että edellä olevassa luettelossa toisena esitetyn vaihtoehdon avulla voidaan parhaiten korjata havaitut puutteet ja estää äänestäminen ja asettuminen ehdokkaaksi useammin kuin kerran samoissa Euroopan parlamentin vaaleissa.

2.3.2. Todistus vaalikelpoisuudesta

Komissio pitää useista arvioiduista vaihtoehdoista parhaina seuraavia pyrittäessä ratkaisemaan ongelmat, jotka liittyvät ehdokkaiden velvollisuuteen esittää todistus vaalikelpoisuudestaan:

2.3.2.1. Ei muutoksia

Jäsenvaltiossa asuvilla muiden EU-maiden kansalaisilla on joskus vaikeuksia saada ajoissa todistusta, joka osoittaa heidän olevan vaalikelpoisia kotivaltiossa. Kuten vaikutusten arvioinnissa todetaan, tämä velvoite vähentää halukkuutta asettua ehdokkaaksi.

2.3.2.2. Poistetaan ehdokkailta velvollisuus osoittaa todistuksella, että heillä on oikeus asettua ehdokkaaksi. Korvataan kyseinen velvollisuus mainitsemalla asia muodollisessa ilmoituksessa, joka ehdokkaiden on toimitettava voimassa olevan direktiivin 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Tämän vaihtoehdon mukaan jäsenvaltiot on myös velvoitettava tarkistamaan, että ehdokkaaksi asettuva EU-kansalainen on vaalikelpoinen.

Vaihtoehtojen arvioinnin ja vertailun perusteella komissio katsoo, että ongelma voidaan parhaiten ratkaista edellä olevassa luettelossa toisena esitetyn vaihtoehdon avulla, koska potentiaalsiin ehdokkaisiin sovellettava hallintomenettely keventyisi huomattavasti, mutta jäsenvaltioiden olisi edelleen tarkistettava ilmoitusten paikkansapitävyys.

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

3.1. Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus

3.1.1. Tietojenvaihtojärjestelmä

Komissio ehdottaa, että direktiivissä säädetty tietojenvaihtoa koskeva velvollisuus kumotaan, mutta jäsenvaltiossa asuvan muun EU-maan kansalaisen on edelleen tehtävä muodollinen ilmoitus siitä, että hän äänestää tai asettuu ehdokkaaksi ainoastaan yhdessä jäsenvaltiossa samoissa vaaleissa. Velvollisuus tehdä ilmoitus toimii itsessään pelotteena, jolla estetään äänestäminen tai asettuminen ehdokkaaksi useammin kuin kerran samoissa vaaleissa. Direktiivin 2 artiklan 9 kohdassa 'muodollinen ilmoitus' määritellään 'asianomaisen tekemäksi ilmoitukseksi, jossa olevista virheellisyyksistä voidaan rangaista voimassa olevan kansallisen

lainsäädännön mukaisesti'. Varoittavaa vaikutusta kuitenkin lieventää viittaus kansalliseen lainsäädäntöön perustuviin seuraamuksiin.

Jotta pelotevaikutusta voidaan tehostaa, komissio ehdottaa uutta säännöstä, jossa jäsenvaltiot veloitetaan soveltamaan tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, jos direktiivin mukaisesti tehdyissä ilmoituksissa on virheellisyyksiä, joiden vuoksi direktiivin mukaisia velvoitteita rikotaan. Lisäksi jäsenvaltioiden on tiedotettava kansalaisille 12 artiklan mukaisesti kyseisistä seuraamuksista, joiden on oltava vähintään kansallisia toimenpiteitä vastaavia.

Komissio aikoo myös antaa jäsenvaltioiden toimittamiin tietoihin perustuvan kertomuksen useammin kuin kerran tapahtuvasta äänestämisestä ja ehdokkaaksi asettumisesta, kun muutettua direktiiviä on sovellettu vaaleissa ensimmäisen kerran. Näin saadaan käsitys tapausten lukumäärästä ja voidaan arvioida ongelman vakavuutta. Komissio ehdottaa, että jäsenvaltiot pyrkivät jälkikäteen tarkistamaan tilanteet, joissa useammin kuin kerran äänestäminen on todennäköistä.

3.1.2. Todistus vaalikelpoisuudesta

Jotta voitaisiin ratkaista ongelmat, jotka liittyvät ehdokkaiden velvollisuuteen esittää todistus vaalikelpoisuudestaan (6 artiklan 2 kohta ja 10 artiklan 2 kohta), komissio ehdottaa kyseisen velvollisuuden poistamista ja asian mainitsemista muodollisessa ilmoituksessa, joka ehdokkaiden on toimitettava voimassa olevan direktiivin 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Komissio ehdottaa myös, että asuinvaltio veloitetaan tarkistamaan kotivaltiolta, että kansalainen ei ole menettänyt vaalikelpoisuuttaan, toimittamalla ehdokkaan ilmoitusta koskevat tiedot kotivaltiolle.

Edellä mainittua uutta säännöstä, jonka mukaan jäsenvaltioiden on määrättävä seuraamuksia muodollisissa ilmoituksissa olevista puutteista, sovelletaan myös ehdokkaiden antamiin vaalikelpoisuutta koskeviin ilmoituksiin.

Tavoitteena on taata jäsenvaltioissa asuville muiden EU-maiden kansalaisille mahdollisuus käyttää vaalioikeuksiaan muutetun direktiivin mukaisesti kesäkuussa 2009 pidettävissä seuraavissa Euroopan parlamentin vaaleissa. Tämän vuoksi komissio ehdottaa, että jäsenvaltiot saattavat tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2008.

3.2. Oikeusperusta

EY:n perustamissopimuksen 19 artiklan 2 kohta.

3.3. Toissijaisuusperiaate

Direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä havaitut ongelmat voidaan ratkaista vain direktiiviä muuttamalla, koska asia koskee kaikkia jäsenvaltioita.

3.4. Suhteellisuusperiaate

Ehdotus rajoittuu siihen, mikä on tarpeen edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Säännökset koskevat ainoastaan direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä havaittuja ongelmia.

Direktiiviehdotuksessa ei edellytetä kansallisten säännösten yhdenmukaistamista, ja sillä kevennetään hallinnollisia menettelyjä.

3.5. Sääntelytavan valinta

Direktiivi, koska tavoitteena on voimassa olevan direktiivin muuttaminen.

Direktiiviehdotuksen soveltamisala rajoittuu direktiivin 93/109/EY tiettyihin osiin tehtäviin muutoksiin.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Direktiiviehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

5.1. Yksinkertaistaminen

Ehdotuksella yksinkertaistetaan (EU:n tai kansallisten) viranomaisten hallintomenettelyjä.

Komission ja jäsenvaltioiden ei enää tarvitse järjestää kokouksia tietojenvaihtojärjestelmän täytäntöönpanosta.

Jäsenvaltioiden tietojenvaihtovelvoitteen poistaminen yksinkertaistaisi hallintomenettelyjä ja vähentäisi näistä tehtävistä aiheutuvia kansallisten hallintoviranomaisten kustannuksia.

Vaalikelpoisuutta koskevan maininnan lisääminen muodolliseen ilmoitukseen, joka kaikkien ehdokkaiden on annettava, olisi helpompi menettely kuin nykyisin hankittava erillinen todistus.

5.2. Ehdotus sisältää tarkistuslausekkeen.

5.3. Vastaavuustaulukko

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina kansalliset säännökset, joilla direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, sekä kyseisten säännösten ja tämän direktiivin välinen vastaavuustaulukko.

Ehdotus:

NEUVOSTON DIREKTIIVI

niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa, mutta eivät ole sen kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 6 päivänä joulukuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/109/EY muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 19 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen²,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon³,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio on antanut kertomuksen niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa, mutta eivät ole sen kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston direktiivin 93/109/EY⁴ soveltamisesta vuonna 2004 järjestetyissä Euroopan parlamentin vaaleissa. Kertomuksesta käy ilmi, että tiettyjä direktiivin säännöksiä olisi muutettava.
- (2) Direktiivissä säädetään, että kukaan ei saa äänestää eikä asettua ehdokkaaksi jäsenvaltiossa useammin kuin kerran samoissa vaaleissa.
- (3) Direktiivissä säädetään myös, että unionin kansalainen, joka on menettänyt vaalikelpoisuutensa joko asuinvaltion tai kotivaltion lain nojalla, ei saa käyttää tätä oikeutta asuinvaltiossa. Tämän vuoksi direktiivissä edellytetään, että EU-vaalikelpoisen on ehdokkaaksi asettumistaan koskevan ilmoituksen jättämisen yhteydessä myös esitettävä kotivaltionsa toimivaltaisten hallintoviranomaisten antama todistus siitä, että hän ei ole menettänyt vaalikelpoisuuttaan tässä jäsenvaltiossa tai että näillä viranomaisilla ei ole tietoa kyseisen oikeuden menettämisestä.

² EUVL C [...], [...], s. [...].

³ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁴ EYVL L 329, 30.12.1993, s. 34.

- (4) Ehdokkailla on ollut vaikeuksia saada selville, millä viranomaisella on valtuudet antaa kyseinen todistus, ja saada todistusta ajoissa. Tämä estää vaalikelpoisia henkilöitä käyttämästä oikeuttaan asettua ehdokkaaksi, ja vaikuttaa osaltaan siihen, että harva EU-vaalikelpoinen asettuu ehdokkaaksi Euroopan parlamentin vaaleissa asuinvaltiossaan.
- (5) Tämän vuoksi ehdokkaille asetettu vaatimus esittää kyseinen todistus olisi kumottava, ja se olisi korvattava antamalla vastaavat tiedot muodollisessa ilmoituksessa, joka ehdokkaiden on esitettävä.
- (6) Asuinvaltio olisi velvoitettava toimittamaan ilmoituksen tiedot kotivaltiolle, jotta voidaan varmistaa, että ehdokas ei ole menettänyt vaalikelpoisuuttaan kotivaltiossa.
- (7) Jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet komissiolle ongelmista, joita on esiintynyt ennen vaaleja tapahtuvassa tietojenvaihdossa, joka koskee vaaliluetteloon merkittyjä kansalaisia ja asuinvaltiossa ehdokkaaksi asettuvia henkilöitä; kotivaltio tarvitsee näitä tietoja varmistaakseen, että sen kansalaiset eivät äänestä eivätkä asetu ehdokkaaksi useammin kuin kerran samoissa vaaleissa. Kansallisten järjestelmien erojen vuoksi tiedot, jotka kerätään EU-valitsijoiden merkitsemiseksi kansallisiin luetteloihin, vaihtelevat suuresti jäsenvaltioiden välillä; tämän vuoksi EU-valitsijaa tai ehdokasta ei kenties pystytä tunnistamaan kotivaltiossa asuinvaltion lähettämien tietojen perusteella; koska kansallisten vaaliluetteloiden sulkemiselle ei ole yhdenmukaista määräaikaa, tiedot toimitetaan usein niin myöhään, että kotivaltio ei pysty enää toteuttamaan toimia, joilla varmistetaan, että kukaan ei voi äänestää eikä asettua ehdokkaaksi useammin kuin kerran; koska kaikki jäsenvaltiot eivät käytä samaa kirjaamista, tietojenvaihto ei ole mahdollista, jos tiedot lähettävä asuinvaltio ei käytä samaa kirjaamista kuin kotivaltio.
- (8) Nämä ongelmat, jotka heikentävät tietojenvaihtojärjestelmän toimintaa ja vähentävät sen tehokkuutta, voitaisiin ratkaista ainoastaan yhdenmukaistamalla tietojen kirjaamisessa kansallisiin vaaliluetteloihin sovellettavat säännöt, mikä edellyttäisi tavoitteeseen nähden suhteettomia toimia.
- (9) Tämän vuoksi olisi luovuttava tietojenvaihdosta, mutta äänestäjiltä ja ehdokkailta olisi edelleen vaadittava ilmoitus siitä, että he käyttävät oikeuttaan äänestää tai asettua ehdokkaaksi asuinvaltiossaan.
- (10) Jotta estetään äänestäminen tai asettuminen ehdokkaaksi useammin kuin kerran tai asettuminen ehdokkaaksi vaalikelpoisuuden menettämisestä huolimatta, asuinvaltioiden olisi toteutettava toimet, joilla varmistetaan, että direktiivissä säädettyjen velvoitteiden rikkomisesta määrätään asianmukaiset seuraamukset.
- (11) Komissio laatii jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella kertomuksen muutetun direktiivin soveltamisesta vuonna 2009 järjestettävissä Euroopan parlamentin vaaleissa; komission olisi perustettava analyysinsä erityisesti jäsenvaltioiden vaalien jälkeen suorittamiin tarkistuksiin ja todentamisiin, joilla pyritään selvittämään, minkä verran useamman kerran äänestämistä ja ehdokkaaksi asettumista todellisuudessa esiintyy.

- (12) Kaikkien äänien ja ehdokkuuksien rutiiniluonteinen tarkistaminen vaatisi ongelmaan nähden suhteettomia toimia eikä se olisi toteutettavissa, koska jäsenvaltioilla ei ole yhdenmukaisia sähköisiä menetelmiä äänestysaktiivisuutta ja ehdokkaaksi asettumista koskevien tietojen kirjaamista ja tallentamista varten. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden olisi kohdennettava tarkistustoimensa tilanteisiin, joissa samoissa vaaleissa useammin kuin kerran äänestäminen tai ehdokkaaksi asettuminen on todennäköistä,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 93/109/EY seuraavasti:

- (1) Korvataan direktiivin 2 artiklan 9 kohta seuraavasti:

"9. "muodollisella ilmoituksella" asianomaisen tekemää ilmoitusta, jossa olevista virheellisyyksistä voidaan rangaista 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti."

- (2) Muutetaan 6 artikla seuraavasti:

- (a) korvataan 2 kohta seuraavasti:

"2. Asuinvaltion on tarkistettava, että unionin kansalaiset, jotka ovat ilmoittaneet aikovansa asettua ehdokkaaksi asuinvaltiossa, eivät ole menettäneet vaalikelpoisuuttaan kotivaltiossa yksittäistä siviili- tai rikosasiaa koskevan päätöksen vuoksi."

- (b) lisätään kohta seuraavasti:

"3. Tämän artiklan 2 kohtaa sovellettaessa asuinvaltion on annettava kotivaltiolle tieto 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ilmoituksesta. Tätä varten on toimitettava hyvissä ajoin ja asianmukaisella tavalla asiaan liittyvät tiedot, jotka ovat yleensä saatavilla kotivaltiossa; kyseeseen tulevat ainoastaan tiedot, jotka ovat ehdottoman tarpeellisia tämän artiklan täytäntöönpanon kannalta, ja tietoja voidaan käyttää ainoastaan tähän tarkoitukseen. Jos toimitetut tiedot mitätöivät ilmoituksessa olevat tiedot, asuinvaltion on toteutettava tarvittavat toimet estääkseen asianomaista henkilöä asettumasta ehdokkaaksi."

- (c) lisätään kohta seuraavasti:

"4. Kotivaltio voi lisäksi hyvissä ajoin ja asianmukaisella tavalla toimittaa asuinvaltiolle tämän artiklan täytäntöönpanossa tarvittavat muut tiedot."

- (3) Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

- (a) lisätään 1 kohtaan d alakohta seuraavasti:

"(d) että hän ei ole menettänyt vaalikelpoisuuttaan kotivaltiossa."

- (b) poistetaan 2 kohta;

- (c) numeroidaan 3 kohta uudelleen 2 kohdaksi.

- (4) Korvataan 13 artikla seuraavasti:

"13 artikla

1. Asuinvaltion on toteutettava tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että 9 artiklan 2 kohdan ja 10 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisesti muodollisiin ilmoituksiin sisältyvistä virheellisyyksistä, jotka johtavat tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden rikkomiseen, määrätään tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat seuraamukset.
2. Direktiivin 12 artiklan mukaista tiedonantovelvoitetta noudattaessaan asuinvaltion on ilmoitettava äänestäjille ja ehdokkaille tämän artiklan 1 kohdassa säädetyistä seuraamuksista."

- (5) Korvataan 16 artikla seuraavasti:

"16 artikla

Komissio antaa jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta vuoden 2009 Euroopan parlamentin vaaleissa, ja tekee tarvittaessa ehdotuksen tämän direktiivin muuttamisesta. Kyseisessä kertomuksessa analysoidaan erityisesti 4 ja 13 artiklan soveltamista.

Ensimmäistä kohtaa sovellettaessa jäsenvaltioiden on vaalien jälkeen yhteistyössä tarkistettava, esiintyykö useammin kuin kerran tapahtuvaa äänestämistä ja ehdokkaaksi asettumista; näissä tarkistuksissa ja todentamisissa voidaan keskittyä tilanteisiin, joissa useammin kuin kerran äänestäminen tai ehdokkaaksi asettuminen on todennäköistä."

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2008. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan [...] päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä [...]

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja